

TOEKOMSTBEELD LOOSDRECHTS PLASSENGEBIED

Sfeerbeelden en ontwikkelstrategie

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding.....	2
1.2 Opdracht.....	2
1.3 Proces.....	3
2. GEBIEDSPROFIEL RECREATIE EN TOERISME 2030	5
3. SFEERBEELDEN	10
4. ONTWIKKELSTRATEGIE	16
5. UITVOERINGSAGENDA	19
5.1 Gebiedsbrede kansen.....	20
5.2 Projecten en acties op macroniveau.....	21
5.3 Kansen, projecten en acties gekoppeld aan de sferen (mesoniveau).....	28
6. TOT SLOT	30
7. BIJLAGEN	31
Bijlage 1: Kansen en knelpunten toekomstbeeld recreatie en toerisme.....	31
Bijlage 2: Proces (deskstudie en betrokken partijen).....	35
Bijlage 3: Kansrijke leefstijlen.....	37

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In 2017 tekenden 21 partijen het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (2017). Daarmee committeerden zij zich aan het verbeteren de kwaliteit van natuur en landschap, recreatie en toerisme en de leefomgeving in het gebied. Hierdoor worden de Oostelijke Vechtplassen verder ontwikkeld tot een aantrekkelijk en toegankelijk (vakantie)gebied, waar mensen graag wonen, werken en recreëren en waar recreatie en natuur goed samengaan en elkaar versterken.

In het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen staan de volgende doelen centraal:

1. Ontwikkelen van het vrijetijdslandschap
2. Het versterken van ecologische waarden
3. Transitie richting een vitale recreatiesector

Voor elk van deze doelen is in het Uitvoeringprogramma dat hoort bij het Gebiedsakkoord een aantal projecten benoemd. Bijvoorbeeld het verbeteren en ontwikkelen van de recreatieve routes & natuur- en landschapsbeleving, realiseren Natuurnetwerk Nederland en het opstellen van een transitieteam recreatie en toerisme.

Inmiddels loopt de uitvoering van het Gebiedsakkoord een aantal jaar en bestond er de behoefte om de gezamenlijke doelen op het gebied van recreatie en toerisme aan te scherpen en te concretiseren. Veel partners hebben een eigen visie op recreatie en toerisme, maar een intersectoraal, gedragen toekomstbeeld ontbrak.

1.2 OPDRACHT

De opdracht die Bureau Buhrs heeft meegekregen is de volgende:

- Als we in 2030 beelden gaan maken in en van het gebied, hoe zien die beelden er dan uit? Wat staat daar wel en niet op?
- Wat moet er vervolgens gebeuren om deze beelden in 2030 daadwerkelijk te kunnen maken?

De toekomstbeelden vormen een visuele vertaling van de doelstellingen die de partners van het Gebiedsakkoord gezamenlijk nastreven. Er is gekozen om dit aan de hand van beelden te doen zodat er geen begripsverwarring optreedt en dit inspirerend werkt voor alle betrokkenen. Voor deze opdracht hebben wij de nadruk gelegd op de doelstellingen '1. Ontwikkelen van het vrijetijdslandschap' en '3. Transitie richting een vitale recreatiesector'. Daarbij hebben we '2. Het versterken van ecologische waarden' wel in ogenschouw genomen, maar slechts in relatie tot de toekomst van recreatie en toerisme in de Oostelijke Vechtplassen

Noot

De sfeerbeelden overstijgen bestaande deelgebieden uit het Gebiedsakkoord. We hebben een indeling gemaakt aan de hand van sferen die zich kenmerken door specifieke kwaliteiten, gevoelswaarden, activiteiten en doelgroepen. De sfeerbeelden vormen een leidraad voor

toekomstige ingrepen in het gebied, maar zijn nadrukkelijk geen blauwdruk. Bij concrete ingrepen of ontwikkelingen in deelgebieden zal bijvoorbeeld een gebiedsvisie ontwikkeld moeten worden, zoals bijvoorbeeld de Toekomstvisie Scheendijk (2019).

1.3 PROCES

De basis van het toekomstbeeld ligt in de positionering van de Oostelijke Vechtplassen. De positionering van een gebied gaat over het zoeken naar een gedeelde identiteit en een overkoepelend verhaal. Het is daarom cruciaal dat de positionering wordt ontwikkeld vanuit de partijen die verbonden zijn aan het Gebiedsakkoord. Zij moeten zich in de positionering herkennen en zich eigenaar van het proces voelen. Het zijn deze stakeholders die uiteindelijk de ambitie gaan realiseren. Stakeholders moeten de positionering willen gebruiken omdat zij erachter staan, de meerwaarde ervan inzien en het hen helpt bij het richten van hun investeringen en eigen marketing. Voor het bepalen van het toekomstbeeld zijn de verschillende stakeholders vanaf de start van het proces betrokken. Het overzicht van de betrokken stakeholders is te vinden in bijlage 2.

DESKSTUDIE

De partijen die aan het Gebiedsakkoord verbonden zijn, werken al jaren aan recreatie en toerisme in dit gebied. Een aantal belanghebbende partijen heeft hun visies en beleid vastgelegd in documentatie. Deze visies en stukken dateren van voor én na de totstandkoming van het Gebiedsakkoord. Bureau Buhrs heeft deze stukken (zie bijlage 2) bestudeerd aan de start van dit traject. Het vinden van overeenkomsten tussen bestaande visies vergoot de kans op commitment van partijen om het toekomstbeeld op te stellen en de acties en projecten die hier uit voortkomen uit te voeren. Op sommige plekken in dit document refereren wij naar deze bestaande visies en andere stukken. Een aantal projecten en acties in hoofdstuk 5 zijn geïnspireerd op bestaand visiemateriaal.

INTERVIEWS

Voorafgaand aan de eerste bijeenkomsten hebben we een aantal verkennende interviews afgenomen. Deze interviews hielpen ons om de belangen, visies en standpunten vanuit verschillende perspectieven (natuur, bewoners, verblijfsrecreatie en waterrecreatie) in kaart te brengen. Wij hebben de volgende partijen geïnterviewd:

1. Natuurmonumenten
2. Bewonersfederatie
3. Verblijfsrecreatie/ vereniging verenigde bedrijven Boomhoek
4. Duo-interview met HISWA/RECRON en het Watersportverbond

ONLINE ENQUÊTE

Om meer inzicht te krijgen in de gebruikers van het gebied hebben wij een online enquête uitgezet. Deze enquête is ingevuld door ongeveer 400 respondenten, waaronder bewoners, bezoekers en ondernemers. In de enquête is gevraagd naar de kwaliteiten en gevoelswaarden van het hele gebied en de verschillende deelgebieden. Ook is er gevraagd naar het activiteitenpatroon en de manieren waarop recreatie en toerisme in het gebied verbeterd kunnen worden.

DIGITALE BIJENKOMSTEN

We organiseerden drie interactieve (digitale) workshops om te komen tot het toekomstbeeld recreatie en toerisme Oostelijke Vechtplassen en bijbehorende ontwikkelstrategie en uitvoeringsagenda. De deelnemers aan de workshops vertegenwoordigden de partijen uit het Gebiedsakkoord. Deze workshops waren essentieel om te komen tot het gedragen toekomstbeeld. Het bijeenbrengen van verschillende partijen leidde tot interessante discussies en inzichten. Meer nog dan in bestaande visiestukken brachten de stakeholders in wat bij hen top of mind is en gingen op zoek naar overeenkomsten.

In de eerste workshop haalden we input op voor de positionering van de Oostelijke Vechtplassen: de kernkwaliteiten, merkwwaarden, verhaallijnen en doelgroepen. Bovendien legden we een aanzet tot zonering van de Oostelijke Vechtplassen terug. Wij merkten dat dit beeld leidde tot discussies op details over wenselijke en onwenselijke vormen van recreatie. Deze inzichten hebben ons er toe bewogen om in het vervolg te werken met sfeerbeelden in plaats van locatiespecifieke toekomstbeelden. Dit gaf de deelnemers meer ruimte om integraal en toekomstgericht te denken.

In de tweede workshop bediscussieerden we het concept gebiedsprofiel in woord met de deelnemers. Ook toetsten wij de eerste twee sfeerbeelden. Met de deelnemers hebben we in twee deelsessies de ingrediënten opgehaald voor de laatste twee sfeerbeelden: 'verborgen parels ontdekken' en 'cultuur snuiven'. Tot slot hebben we gebrainstormd over de doorvertaling van het gebiedsprofiel in passende programmering (type activiteiten en projecten).

In de derde bijeenkomst legden we het definitieve gebiedsprofiel en de sfeerbeelden terug en zijn we met elkaar in gesprek gedaan over kansen en knelpunten die de sfeerbeelden oproepen. Dit deden we in deelgroepen met de online tool conceptboard. Met deze tool prioriteerden we kansen en knelpunten en brachten we in kaart in hoeverre deze kansen en knelpunten opgepakt worden binnen het huidige uitvoeringsprogramma.

Tussendoor heeft een viertal overleggen met het projectteam plaatsgevonden waarin tussenproducten zijn besproken en getoetst en waarin procesafspraken zijn gemaakt. Een overzicht van de betrokken partijen is de vinden in bijlage 2.

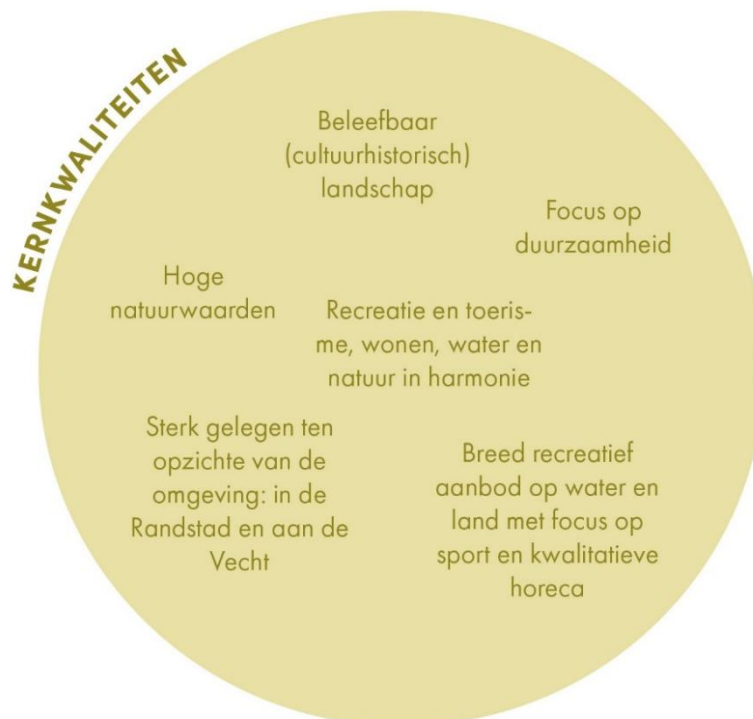
2. GEBIEDSPROFIEL RECREATIE EN TOERISME 2030

Verder in dit stuk refereren we aan de Oostelijke Vechtplassen als Loosdrechts Plassengebied. We doen dit, omdat wij denken dat de naamgeving onderdeel moet zijn van de (toekomstige) profilering van het gebied richting bezoekers en daarmee van het toekomstbeeld. De keuze voor de verbinding met het bestaande sterke merk "Loosdrechtsse Plassen" vergroot de naamsbekendheid van het gebied onder de doelgroep. Daarbij erkennen we nadrukkelijk dat het gebied wel breder is dan de Loosdrechtsse Plassen, dus inclusief de natuur van de Ankeveense Plassen, het cultuurlandschap van de Kievitsbuurt, de weidsheid van de Spiegelplas etc.

De input uit de deskstudie, interviews, online enquête en eerste workshop hebben geleid tot het gebiedsprofiel. Dit beschrijft de identiteit van het Loosdrechts Plassengebied. Met andere woorden: dit is het verhaal, het toekomstbeeld van recreatie en toerisme in 2030. Dit gebiedsprofiel geeft richting en houvast bij (toekomstige) ontwikkelingen. Het dient als een onderlegger voor initiatieven, ontwikkeling en marketing/communicatie over het gebied. De beschrijving bevat keuzes en geeft de ambitie weer hoe we het Loosdrechts Plassengebied ontwikkelen, neerzetten en uitdragen. Het gebiedsprofiel bestaat uit kernkwaliteiten, merkwaarden, doelgroepbeschrijving, positioneringsstatement en vier sfeerbeelden. Deze onderdelen komen achtereenvolgend aan bod.

KERNKWALITEITEN 2030

Kernkwaliteiten zijn de sterke punten van het Loosdrechts Plassengebied die het beste aansluiten op de doelgroepen en het meest onderscheidend zijn ten opzichte van concurrerende gebieden. Het zijn kernmerken die in 2030 in de etalage moeten staan. Na een aantal aanscherpingen tijdens de workshops zijn we uitgekomen op de volgende selectie kernkwaliteiten:

MERKWAARDEN 2030

De merkwaarden zijn de belangrijkste (emotionele) waarden die gehecht worden aan het Loosdrechts Plassengebied. Ze typeren de sfeer en zijn voelbaar en zichtbaar in het gebied. Deze waarden geven richting aan beleid en toekomstige ontwikkelingen.

MERKWAARDEN

Verfrissend

vernieuwend – bruisend
– actief - vrijheid

In het Loosdrechts Plassengebied is ruimte voor vernieuwende vrijetijdsconcepten. Het is hier anders dan anders.

Smaakvol

stijlvol – comfort

In het Loosdrechts Plassengebied is een hoge kwaliteitsstandaard.

Uitnodigend

gastvrij – vakantiegevoel
– toegankelijk

In het Loosdrechts Plassengebied voel je je als recreant en toerist welkom. Ondernemers zijn klantgericht. De openbare ruimte is vriendelijk en toegankelijk.

Bewust

harmonieus –
welovertogen

In het Loosdrechts Plassengebied geeft men om elkaar en om de natuur. Het gebied is in balans en ontwikkelingen zijn gericht op de lange termijn.

DOELGROEPEN

Bij het kiezen van de juiste doelgroep voor het Loosdrechts Plassengebied kijken we naar de leefstijlen van bezoekers en vakantiegangers. Leefstijlen geven inzicht in de achterliggende motieven voor gedrag: de behoeften en verwachtingen van individuen. De toelichting van de vier sfeerbeelden volgt in hoofdstuk 3.

Kijkend naar het gebied, de kernkwaliteiten en de merkwaarden zien we de stijlzoeker, inzichtzoeker, verbindingszoeker en avontuurzoeker als kansrijke doelgroepen voor het gebied. Hun waarden, behoeften en verwachtingen gebruiken we als leidraad voor de verdere invulling van de sfeerbeelden en de ontwikkelrichting van het Loosdrechts Plassengebied. Hieronder gaan we nader in op deze typen bezoekers.

Stijlzoekers

Stijlzoekers zijn intelligent, zelfverzekerd en doelgericht. Ze hebben een sterk karakter, en omschrijven zichzelf ook wel als zakelijk, ondernemend en leidinggevend. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. Stijlzoekers gaan ervoor in het leven: zowel in hun werk, als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Ze staan eigenlijk

overal wel voor open, zolang het ze maar op een bepaalde manier prikkelt. Ze trekken er vaak op uit, en deze dagen kunnen dan ook op veel manieren worden ingevuld. Bijvoorbeeld door zelf actief te sporten. Aan de andere kant vinden Stijlzoekers het ook heerlijk om zichzelf te laten verwennen, en te genieten van exclusieve activiteiten. [Lees meer in bijlage 3]

Verbindingszoekers

Verbindingszoekers zijn bovenal geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven als 'gewoon' en hartelijk. Voor verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Zij genieten van authenticiteit, natuur en cultuur in hun vrije tijd. Vrije tijd betekent voor deze groep zeker geen verspilde tijd. Het is juist tijd die je op een hele nuttige manier kan gebruiken. Bijvoorbeeld door je in te zetten voor een ander, met vrijwilligerswerk of bij een vereniging. Ook zijn Verbindingszoekers graag in beweging: wandelen en fietsen in de natuur vinden ze heerlijk. Tot slot hebben ze ook een duidelijke culturele interesse. [Lees meer in bijlage 3]

Inzichtzoekers

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Hun waarden zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Vrije tijd houdt voor hen in te kunnen doen en laten wat ze willen. Vooral de tijd nemen om nuttige dingen uit te voeren voor hun zelfontwikkeling. Ze bezoeken graag musea en bezienswaardige gebouwen. Daarnaast dompelen zij zich onder in de natuur waarbij zij fietsen of wandelen. Deze recreanten vermijden liever drukke plekken en gaan, als het even kan, niet met grote groepen weg. [Lees meer in bijlage 3]

Avontuurzoekers

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven. Fijn, vrije tijd! Tijd voor zelfontwikkeling, tijd om nieuwe dingen te beleven, tijd om creatief bezig te zijn. En ook: tijd om je leven te overdenken, tijd om je in te zetten voor een ander. Tijd om je leven te verbreden en geïnspireerd te raken. Hoe ze dat doen? Bijvoorbeeld door culturele activiteiten te ondernemen, door een cursus te volgen of vrijwilligerswerk te doen. En, niet te vergeten: lekker naar buiten. Van avontuurlijke outdoor activiteiten tot wandelen in een natuurgebied of op het strand, ze doen het allemaal. En ze doen het vaak: vergeleken met de doelgroepen gaan zij er relatief vaak een dagje op uit in Nederland. Daar willen ze ook best voor reizen: heel Nederland door of naar het buitenland is voor hen geen probleem. [Lees meer in bijlage 3]

KERNPROPOSITIE

De kernpropositie is de belangrijkste belofte die we de doelgroepen doen. Deze tekst hoeft niet letterlijk gebruikt te worden in communicatiemiddelen, maar we spreken met elkaar af dat we dit toekomstbeeld met elkaar nastreven:

“De unieke natuur, het verfrissende water en het gastvrije, innovatieve ondernemerschap maken het Loosdrechts Plassengebied tot een uitnodigende plek voor een op en top vakantiegevoel.”

POSITIONERINGSSTATEMENT: BEWUST GENIETEN

De positionering is het kompas voor het toekomstbeeld recreatie en toerisme van het Loosdrechts Plassengebied in 2030. Deze tekst hoeft niet letterlijk gebruikt te worden in communicatiemiddelen, maar we spreken met elkaar af dat we dit toekomstbeeld met elkaar nastreven.

Het Loosdrechts Plassengebied staat bekend als een bloeiend gebied en als dé hotspot voor waterrecreatie in Nederland. De natuur, het water en het gastvrije, innovatieve ondernemerschap maken dit samen tot een plek waar je wilt recreëren en verblijven. Vakantiegevoelers en recreanten leveren op hun beurt een bijdrage aan de lokale economie, de leefbaarheid en het versterken van de natuur. In sommige delen is het rustig, in andere delen hangt een verfrissende en uitnodigende sfeer. Al met al een plek om bewust te genieten.

Natuur en recreatie in harmonie

De natuurwaarden van het gebied geven betekenis aan de recreatie en het toerisme in het Loosdrechts Plassengebied. Het is meer dan een decor. De otter, de grote karekiet en de purperreiger zijn de iconen van de Oostelijke Vechtplassen. Dat natuur samen kan gaan met recreatie wordt nergens zo goed begrepen als hier. Ondernemers dragen hun steentje bij door natuur te integreren in de bebouwde omgeving, bijvoorbeeld met een ijsvogelwand in de haven, inheemse plantensoorten en natuurinclusief bouwen. Zij informeren en inspireren hun bezoekers en klanten over dit bijzondere Natura2000 gebied. Jachthavens die de Blauwe Vlag voeren zijn meer regel dan uitzondering. Vooruitstrevende ondernemers nemen een pioniersrol: ecolodges en natuurvriendelijke oevers op eigen terrein zijn mooie voorbeelden van innovatief en bewust ondernemerschap.

Meer te doen, meer te beleven aan en op het water

Kanoën op de Kortenhoefse Plassen, sloepvaren op de Wijde Blik of zeilen op de Loosdrechts Plassen. Een kleine greep uit de watersportactiviteiten die het Loosdrechts Plassengebied dé hotspot voor waterrecreatie in Nederland maakt. Maar je hoeft geen boot te hebben om het water te zien en te ervaren. Zwemstrandjes, vlonders en uitzichtpunten vergroten de beleefbaarheid van het water. Langs het water is ook voldoende te doen: een hardlooptpad, beachvolleybal en speelmogelijkheden voor de kleinere kinderen. Het actieve buitenleven zit in het DNA van het gebied. De Fietsboot, terrassen en andere bestemmingen aan het water maken zowel het varen als fietsen en wandelen interessant. Aan en op het water is het goed toeven.

Uitnodigende sfeer

De lokale economie leunt op vakantiegangers en recreanten die kortere tijd in het gebied verblijven. Restaurants, cafés en watersportondernemers profiteren van deze actieve bezoekers. De recreatieboulevards op land, zoals de Scheendijk en de Oud- en Nieuw Loosdrechtse Dijk, hebben een opknapbeurt gekregen door investeringen en aanpassingen van ondernemers en de gemeenten. De gast wordt op een uitnodigende manier verwelkomd. Bijvoorbeeld door bebording op elkaar af te stemmen en zonder harde barrières. Doordat bedrijven en recreatieve voorzieningen zicht bieden op het water én de straat, loopt de beleving van land en water mooi in elkaar over. De faciliteiten en veiligheid voor wandelaars en fietsers zijn sterk verbeterd.

Duurzaamheid als uitgangspunt

Ondernemers integreren duurzaamheid als onderdeel van hun bedrijfsvoering. Door het opwekken van duurzame energie, het aanbieden van laadpunten voor auto, fiets en boot en mogelijkheden voor gasten om afval te scheiden. Zij spelen tevens slim in op trends door duurzame vormen van (water)recreatie aan te moedigen: kanoën, suppen en zeilen, maar ook de verhuur van elektrische sloepen, fietsen en steps. Verplaatsen door spierkracht, zeil of emissieloze motor! Doordat bezoekers parkeren bij een transferium buiten de dorpslinten, ontstaat er in de dorpslinten meer ruimte voor de fietser, wandelaar, bewoners, leveranciers of als je eens echt dichtbij moet parkeren. Een elektrische bus brengt bezoekers naar de meest bezochte plekken en het station. Deelfietsen maken spreiding mogelijk. Hiermee krijgt het hele gebied de kans om zich te ontwikkelen.

3. SFEERBEELDEN

Het Loosdrechts Plassengebied is een divers gebied. Het lastig om er één label op te plakken. Er zijn deelgebieden met een eigen signatuur. Om recht te doen aan deze diversiteit zonder het gebied teveel op te knippen maken wij onderscheid tussen vier sfeerbeelden. Dit zijn:

- Comfortabel genieten
- Cultuur snuiven
- Verborgene parels ontdekken
- Beleven, bewegen en leren in de natuur

Deze sfeerbeelden kenmerken zich door een eigen verhaal, activiteiten, voorzieningen en doelgroep die zich hiertoe voelt aangetrokken. Samen vormen deze sfeerbeelden het Loosdrechts Plassengebied. Ze zijn niet locatiespecifiek, al passen sommige sfeerbeelden beter bij sommige gebieden dan bij andere. Startend vanaf de volgende pagina beschrijven wij de sfeerbeelden in woord en presenteren de visualisatie die daarbij past.

	Comfortabel genieten	Cultuur snuiven	Verborgene parels ontdekken	Bewegen, beleven en leren in de natuur
DOELGROEPEN				
Stijlzoeker	•		•	
Inzichtzoeker		•	•	•
Verbindingszoeker		•		•
Avontuurzoeker			•	

“COMFORTABEL GENIETEN”

Op of aan het water genieten van een vakantiegevoel: een hapje en een drankje, mooi hotel, watersporters om je heen en uitzicht op de prachtige natuur.

Dé bestemming in de Randstad om lekker aan het water te genieten van een drankje of goed eten, wakker te worden op een luxe vakantiepark, of een mooie tocht te varen met de sloep. Een plek om zorgeloos te ontspannen of jezelf op sportief gebied uit te dagen. De dorpslinten zijn een prettige plek om te verblijven. Vanaf het land is het water op verschillende plekken te zien en te ervaren. Het lint heeft een echte boulevardfunctie. Er is een nieuw hotel en een prachtig terras met uitzicht over de plas. Je legt er aan met je sloep of je wandelt er naartoe vanaf de boulevard. Nieuwe ontwikkelingen passen bij de dorpsmaat en schaal. Ondernemers kijken over de grens van hun eigen bedrijf en verbeteren samen met hun collega's en de gemeente de beleefbaarheid en toegankelijkheid van het gebied. Als bezoeker voel je je welkom. Vanuit dit recreatieve centrum verplaats je je gemakkelijk over het hele gebied: met je eigen boot, of huursloep, Fiets(boot), elektrische pendelbus of gewoon met de fiets.

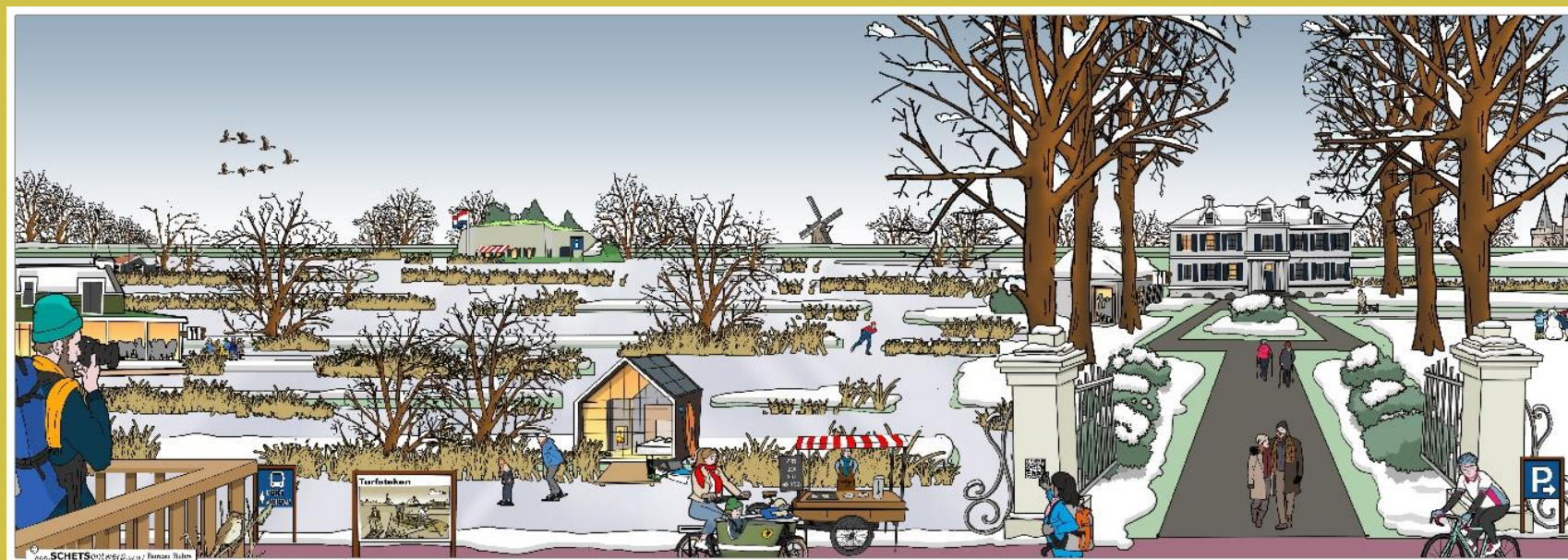
De bezoeker die hier 'comfortabel geniet' is op zoek naar bijzondere belevingen: hoogstaande horeca, een goed verzorgde sloepentocht, een muziekfestival aan het water of een spannende zeilwedstrijd. Men verwacht een verzorgde openbare ruimte die het vakantiegevoel versterkt. De recreant is prestatiegericht en houdt ervan zichzelf uit te dagen met hardlopen, fietsen, beachvolleybal en (wedstrijd)zeilen. Maar naast actief recreëren vinden ze het heerlijk om in de watten gelegd te worden. Ze willen een culinaire topervaring! Betalen voor goede kwaliteit vinden ze prima. Luxe boetiekhotels of andere kwaliteitshotels staan op het wensenlijstje.

“CULTUUR SNUIVEN”

Bezoek de forten en buitenplaatsen, struin door het ‘echt Hollandse’ cultuurlandschap en leer over de historie van legakkers, petgaten en molens.

Het ‘echt Hollandse’ cultuurlandschap maakt het recreatieve plaatje van dit gebied compleet. Wandelroutes door het polderlandschap zijn de moeite waard. De legakkers, petgaten en molens vertellen het verhaal van ontginning en turf. De legakkers zijn prachtig hersteld en daardoor nog beter te ervaren en beleven. Natuurvriendelijke oevers dragen bij aan de biodiversiteit en de robuustheid van de eilanden. De natuur gaat hier hand in hand met op beperkte schaal mogelijkheden om te verblijven. Denk daarbij aan duurzame *bed and breakfasts* zoals drijvende *ecolodges* of *tiny houses* en back-to-basic kampeerplaatsen. Een bijzondere ervaring. De toevoeging van het aantal *short stay*-verblijfsaccommodaties geeft het gebied een economische impuls. Een café met uitzicht over het waterrijke gebied is een welkome tussenstop. Ook aan bijzondere historische gebouwen geen gebrek. De forten van Hollandse Waterlinies en de buitenplaatsen aan de Vecht en 's-Graveland geven het gebied klasse, stijl en een tikkeltje mysterie. Wat gaat er schuil achter de eikenhouten deuren? Een aantal forten en buitenplaatsen heeft deze deuren letterlijk geopend. Bezoekers kunnen een rondje maken door de prachtig aangelegde kasteeltuinen. De forten bieden mooi uitzicht over het water. Zelfs de mogelijkheid om in het koetshuis op het landgoed een orangerie of *bed and breakfast* te beginnen wordt verkend. Ook in het laagseizoen is deze sfeer aantrekkelijk. De recreant die deze sfeer waardeert, komt om dingen te leren en verhalen te horen. Het verhaal van het turfsteken en Loosdrechts Porselein, het Unesco Werelderfgoed van de Hollandse Waterlinies en de familiehistorie van de adel die op de buitenplaatsen woonden. Het rustig kunnen struinen en de tijd kunnen nemen wordt gewaardeerd. Een mooie fietstocht langs de cultuurhistorische parels spreekt deze doelgroep ook aan. Er liggen ook kansen om dit culturele aanbod breder te trekken: arrangementen met musea in de regio en theater of muziekvoorstellingen op ongewone plekken.

“VERBORGEN PARELS ONTDEKKEN”

Ontdek met je kano of sup de beschutte baaitjes, oevers en eilanden, ga zwemmen of spelen en kom helemaal tot rust.

De Oostelijke Vechtplassen bestaan uit meer waterrijke parels dan alleen de Loosdrechtse Plassen. Misschien minder bekend of bezocht, maar daarmee onder lokale bewoners en kenners niet minder geliefd. *Slow leisure* is hier het adagium. Hier vind je een mooie balans tussen rustige plekken en recreatieve hotspots. Ondernemers bieden een breed palet aan watervertier aan: fluisterbootjes, roeiboten, sup's en kano's. Op sommige delen van de plassen is het ook mogelijk met een gemotoriseerde sloep of zeilboot te komen. Door de beschutte baaitjes, oevers en eilanden kun je vanaf het water bijzondere plekken ontdekken. Ook zonder boot valt er genoeg te ontdekken. Volg een yogaklas of neem een frisse duik in het water. Kinderen kunnen lekker buiten spelen. Bij de recreatieve clusters is voldoende ruimte voor verblijfsrecreatie en kwalitatieve horeca. Je legt met een eigen boot aan bij je vakantiewoning, of in een van de jachthavens. Ook hier worden stappen gezet op het gebied van duurzaamheid: *ecolodges* maken de recreant bewust dat ze te gast zijn in een gebied waar mensen en dieren wonen.

De recreant in deze sfeer houdt er niet van om de massa achterna te lopen. De recreant verwacht kwaliteit, aandacht maar ook een stukje exclusiviteit. Ook moet er iets te doen en te beleven zijn. Een mooi terras of uitzicht van de vakantiewoning worden gewaardeerd. Net als rustig kunnen relaxen aan de waterkant, een mooie kanotocht of (sup)yoga.

“BELEVEN, BEWEGEN EN LEREN IN DE NATUUR”

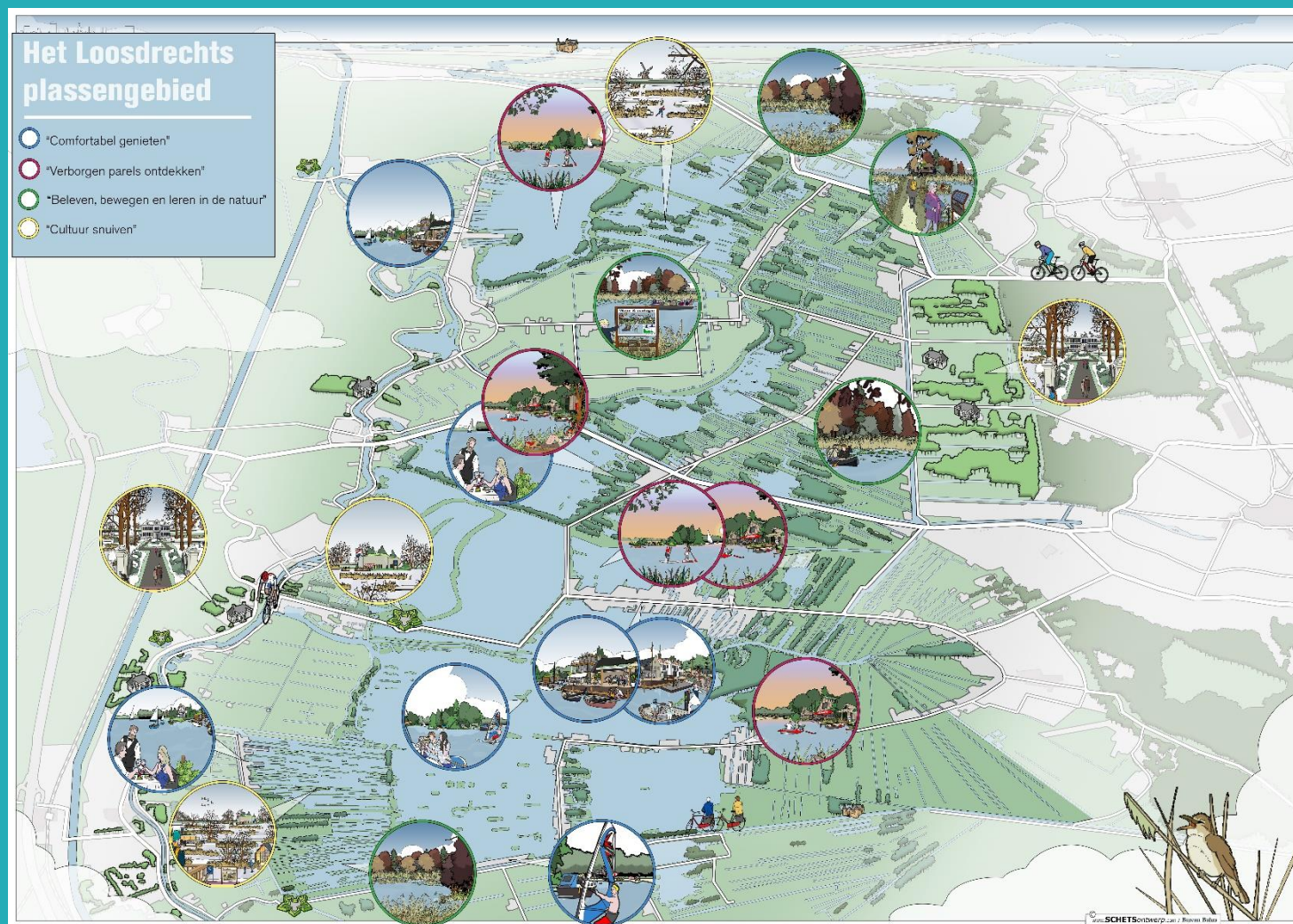
Wandel of fiets langs de plassen, leer bijzondere dieren en planten kennen en ervaar deze natuur van wereldklasse.

In dit sfeerbeeld staat natuurbeleving op de eerste plaats. Zeldzame diersoorten zoals de grote karekiet, roerdomp en otter maken dit gebied bijzonder voor natuurliefhebbers. Kanoën door de lelies van de Kortenhoefse Plassen, of wandelen over het Bergse Pad langs de Ankeveense Plassen. Dit Natura2000 gebied is van wereldklasse. Een duidelijke zonering is hierbij essentieel. Toegankelijk voor recreanten waar het kan, beschermd waar het moet. Deze gebieden vormen een gezond ecosysteem waar de mens een bescheiden onderdeel van uitmaakt. De rust staat in schril contrast met bruisend Loosdrecht. Voor vakantiegangers die houden van diverse activiteiten vormt deze sfeer de perfecte afwisseling. Beleven, bewegen en leren in de natuur leent zich uitstekend voor het laagseizoen. Door slimme ingrepen is het mogelijk om op afstand van het natuurschoon te genieten. Een uitlopende vlonder, webcam of vogelhut verhogen de bezoekwaarde van het gebied. Duidelijke bewegwijzering kan helpen om de bezoekersreis laagdrempeliger te maken. De diversiteit aan de wandelroutes maakt het gebied zowel voor de avonturier als de beginnende buitenmens een geweldige ervaring.

Hier zijn recreanten op zoek naar rust en ontspanning. Zij hebben weinig voorzieningen nodig en zijn al tevreden met een (picknick)bank of watertappunt. Het actief bezig zijn in de natuur is voor hen voldoende. Deze recreanten waarderen het als zij in hun vrije tijd dingen kunnen leren en ‘echte plekken’ kunnen ervaren. Informatieborden en mooie vergezichten zijn zaken waar je dit type recreant blij mee maakt.

TOTAALBEELD

De sfeerbeelden overstijgen bestaande deelgebieden uit het Gebiedsakkoord. Toch zijn sommige sferen te herleiden tot een bepaald gebied. Daarbij gaat het er niet om of dit geografisch perfect klopt, of dat een deelgebied, zoals bijvoorbeeld de Kievitsbuurt of de Wijde Blik, helemaal uit één sfeer bestaat. Het toekomstbeeld laat ruimte voor nuance, maar biedt wel een inspirerend streefbeeld waarin de diversiteit van het gebied, de kernkwaliteiten, merkwaarden en uitgangspunten uit hoofdstuk 5 nadrukkelijk een plek krijgen.

4. ONTWIKKELSTRATEGIE

Als het goed is hebben de beelden in het vorige hoofdstuk een inspirerende werking. Het is belangrijk om daarbij te realiseren dat het ambitieniveau hoog is. Het betekent iets voor de inrichting van de openbare ruimte, kwaliteit van individuele ondernemingen, recreatief aanbod, verbindingen tussen deelgebieden, beleefbaarheid van de natuur etc. Het is essentieel om het toekomstbeeld recreatie en toerisme in te bedden in beleid, maar het is ook zeker tijd voor actie en uitvoering! Daarbij is het belangrijk dat op alle niveaus rekening wordt gehouden met een aantal **uitgangspunten**. Deze uitgangspunten lichten we toe in de volgende paragraaf.

AFWEGINGSKADER: UITGANGSPUNTEN

Op basis van het gebiedsprofiel kunnen we uitgangspunten formuleren voor de te ontwikkelen programmering (ingrepen openbare ruimte, activiteiten, evenementen, horeca, bedrijvigheid etc.) in het Loosdrechts Plassengebied. Deze uitgangspunten dienen als het ware als een checklist bij nieuw te ontwikkelen programmering en helpen om de programmering ‘passend’ te laten zijn. Met andere woorden: de programmering sluit aan bij het gebiedsprofiel zoals beschreven in hoofdstuk 2. Daarmee kunnen de uitgangspunten ook een rol spelen bij het opstellen van beleid, beoordeling van nieuwe initiatieven of tijdens acquisitiesprekken.

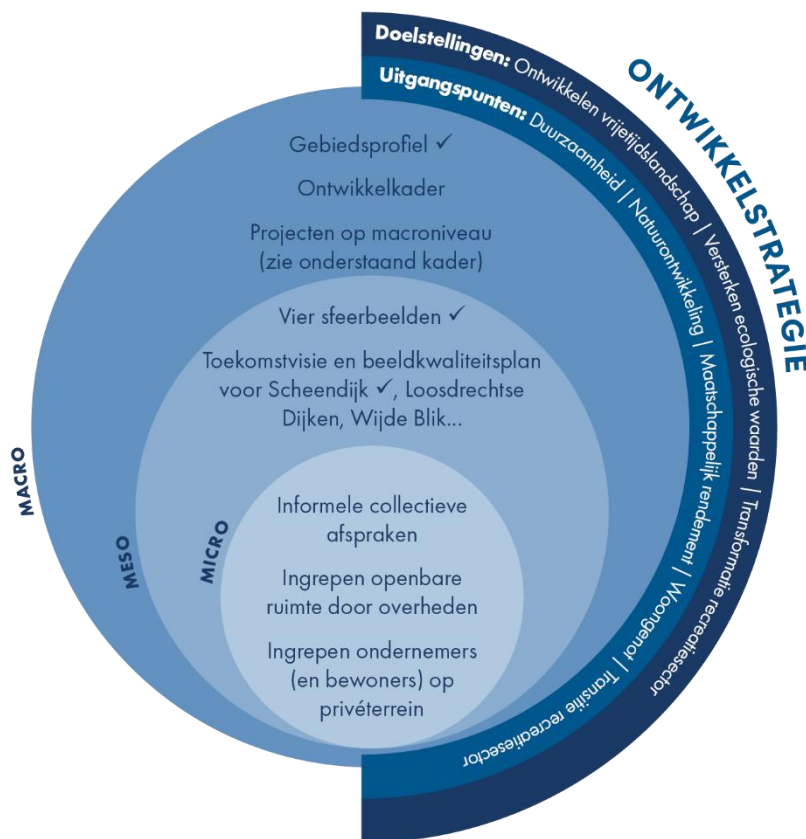
De uitgangspunten maken duidelijk dat niet zozeer het soort activiteit leidend is, maar vooral de wijze waarop de activiteit wordt ingevuld. Als voorbeeld: uit de analyses is gebleken dat er behoefte is aan horeca aan het water. Dit kan een restaurant zijn maar ook een café. Beide vormen van aanbod zouden passend zijn, maar niet *elk* type restaurant of café is gewenst. Het hangt af van de mate waarin zij voldoen aan de uitgangspunten.

De uitgangspunten van de gewenste programmering staan hieronder beschreven. Hierbij kan worden gesteld: hoe meer van de onderstaande uitgangspunten gedekt worden door een nieuwe interventie (activiteit, onderneming, of ingreep in de openbare ruimte), hoe beter het past in het gebied. Het is daarmee geen noodzaak dat alle uitgangspunten verankerd zijn in één interventie. Wel kunnen de uitgangspunten worden gebruikt als meetlat voor de mate waarin de interventie bijdraagt aan het laden van het gebiedsprofiel en dus de realisatie van het toekomstbeeld.

Uitgangspunten programmering: activiteiten, voorzieningen & openbare ruimte
☐ Versterkt tenminste één kernkwaliteit
☐ Versterkt tenminste één merkwaarde
☐ Sluit aan bij de doelgroepen: inzichtzoeker, stijlzoeker, verbindingsoeker of avontuurzoeker
☐ Draagt bij aan duurzame ontwikkeling van het gebied
☐ Draagt bij aan natuurontwikkeling
☐ Draagt bij aan het Loosdrechts Plassengebied als vakantiebestemming
☐ Levert maatschappelijk rendement op
☐ Draagt bij aan het woongenot van bewoners

ONTWIKKELING RECREATIE EN TOERISME LOOSDRECHTS PLASSENGEBIED: 3 SCHAALNIVEAUS

De totstandkoming van het toekomstbeeld recreatie en toerisme 2030 en het gebiedsprofiel is een mooie eerste stap die stakeholders gezamenlijk gezet hebben. Het is echter van belang dat er op verschillende schaalniveaus aanvullend beleid en projecten opgesteld en uitgevoerd worden om de lijn die is ingezet door te trekken. Bureau Buhrs stelt voor om op drie schaalniveaus naar deze opgave te kijken. In deze paragraaf bespreken wij deze drie schaalniveaus: macro-, meso- en microniveau.

Macroniveau

Het gebiedsprofiel is een geschreven document dat de kern van het Loosdrechts Plassengebied vat. De beschrijving bevat keuzes en geeft de ambitie weer hoe we het Loosdrechts Plassengebied ontwikkelen, neerzetten en uitdragen. Het heeft echter geen (juridische) status, maar moet gezien worden als inspiratiedocument.

Een overkoepelend ontwikkelkader, dat een visie neerlegt voor het hele gebied, is de volgende stap om dit gebiedsprofiel te formaliseren. Een deel van de opgaven waar dit gebied voor staat is gebiedsbreed. Enkele voorbeelden zijn bijvoorbeeld:

- Bereikbaarheid en parkeerdruk
- Spreiding bezoekers (geografisch en jaarrond programma)
- Routing (vaar-, fiets- en wandelroutes, bebording)
- Natuurnetwerk

Om deze grote opgaven integraal te kunnen benaderen is dus een ontwikkelkader nodig met enerzijds een ruimtelijke en landschappelijke component, waarin wordt gekeken hoe de bezoeker het gebied ook echt als één gebied ervaart. Anderzijds bestaat het ontwikkelkader uit een belangrijke kwalitatieve component. Hoe kunnen we in dit gebied een overkoepelende (beeld)kwaliteit nastreven en hoe formaliseren we dit? Dit gebiedsbrede ontwikkelkader geeft overheden meer houvast bij het beoordelen van nieuwe ontwikkelingen en initiatieven. En het geeft projectontwikkelaars en ondernemers meer sturing bij het maken van hun plannen.

Tot slot stellen we op macroniveau een aantal projecten en acties voor. Deze zetten we uiteen in hoofdstuk 5.

Mesoniveau

De sfeerbeelden geven inzicht in de verschillende kwaliteiten die het Loosdrechts Plassengebied in 2030 mogelijk te bieden heeft. De beelden geven richting, maar er is meer nodig. Net zoals bij het overkoepelende gebiedsprofiel hebben deze inspiratiebeelden geen formele status. Bovendien beschrijven de beelden enkele subjectieve sferen, en geen begrensde deelgebieden.

Voor deelgebieden waar verschillende functies elkaar kruisen, is het belangrijk dat het gebied ontwikkeld wordt vanuit een gemeenschappelijke visie, beleid en beeldkwaliteit. Dit betekent dat er integraal naar een deelgebied gekeken wordt en er recht wordt gedaan aan openbare ruimte, groen en natuur, woonfuncties en recreatiefuncties. Een toekomstvisie voor een bepaald deelgebied bevat strategische keuzes, een ruimtelijk kader, een streefbeeld en een afwegingskader voor initiatieven. Een voorbeeld hiervan is het toekomstperspectief Scheendijk.

Een beeldkwaliteitsplan voor hetzelfde deelgebied zou hierop een mooie aanvulling zijn. In een beeldkwaliteitsplan staan aanbevelingen of richtlijnen voor onder andere vormgeving van bebouwing en de inrichting van de openbare ruimte. Het is daarbij een aanvulling op de bestaande welstandsnota van de gemeente. Het geeft gemeenten en initiatiefnemers handvatten om een eenvormige en passende beeldkwaliteit te realiseren. Ook de integratie van bebouwing en groen is op deze manier vast te leggen.

Microniveau

Bovenstaande integrale gebiedsplannen zijn belangrijk om structuur te brengen in de ontwikkeling van het Loosdrechts Plassengebied. De totstandkoming van dit soort plannen is echter complex en tijdrovend. Het zou zonde zijn als stakeholders gaan wachten op deze plannen voordat zij actie nemen. Op microniveau zijn er door de gemeente, projectontwikkelaars en ondernemers al de nodige *no regret* maatregelen te bedenken op basis van het gebiedsprofiel en/of de sfeerbeelden. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van extra bankjes aan het water, het behouden van zichtlijnen naar het water bij nieuwbouwprojecten, het vergroenen van platte daken en inruilen van dieselsloepen voor elektrische sloepen. Het versoepelen van vergunningstrajecten kan helpen deze *no regret* maatregelen te faciliteren.

5. UITVOERINGSAGENDA

Om invulling te geven aan de doelstellingen van het Gebiedsakkoord staan in het Uitvoeringsprogramma de volgende **speerpunten** genoemd voor wat betreft de doelstelling 'ontwikkelen vrijetijdslandschap' en 'transitie recreatiesector'.

- De aanleg van recreatieve routes (varen, fietsen, wandelen en paardrijden).
- Het verbeteren van de verkeerskundige ontsluiting en toegankelijkheid van het gebied (incl. zonering, parkeren, transferia, overstappunten, bereikbaarheid met OV).
- Het attractiever maken van de dorpslinten (Loosdrechtse dijken, de Scheendijk).
- Herontwikkeling van de eilanden in Loosdrechtse Plassen en Wijde Blik, incl. creëren van een icoon voor het Loosdrechts Plassengebied.
- Het duurzaam oplossen van de baggerproblematiek in de Loosdrechtse plassen, in combinatie met het verbeteren van de waterkwaliteit.
- Het herstellen en versterken van kenmerkende landschappelijke structuren (legakkers, petgaten en rietlanden).
- Ondersteuning aan recreatieondernemers die bedrijfsplannen ontwikkelen die bijdragen aan de gewenste transitie door (1) inzet van een gebiedsloots en (2) stimuleren en begeleiden van goede voorbeelden van transformatie op bedrijfsniveau.
- Integreren van natuur en recreatie op gebiedsniveau en op bedrijfsniveau.

Na het doorlopen van het traject toekomstbeeld recreatie en toerisme 2030 staan deze speerpunten nog steeds overeind. Het attractiever maken van de dorpslinten hebben we bijvoorbeeld nadrukkelijk een plek gegeven in het beeld 'comfortabel genieten'. De aanleg en verbetering van recreatieve routes (op land) zie je voornamelijk terug bij de sfeerbeelden 'cultuur snuiven' en 'beleven, bewegen en leren in de natuur'. Op basis van de workshops en deskstudie onderscheiden we een aantal kansen voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme in dit gebied.

5.1 GEBIEDSBREDE KANSEN

Integrale gebiedsbranding

Wij denken dat er kansen voor dit gebied liggen in de ontwikkeling en branding van het gebied als één geheel. Nu bestaat het gebied uit een onmetelijke hoeveelheid eilandjes (figuurlijk gesproken). Versnipperd eigendom, landschappelijke kenmerken en wet- en regelgeving dragen hieraan bij. Zoals eerder beschreven denken wij dat het goed is om gebruik te maken van het sterke merk 'de Loosdrechtse Plassen'. Omdat het gebied groter is en er nadrukkelijk ook kansen liggen in andere gebieden stellen wij voor 'het Loosdrechts Plassengebied' te hanteren als gebiedsnaam. Denk verder bij integrale ontwikkeling en branding bijvoorbeeld aan een gebiedshuisstijl, consistente bewegwijzering en (digitale) vindbaarheid. Een toegangspoort helpt om de bezoeker een echt startpunt van zijn reis te geven. Ook kan zo'n toegangspoort de druk op het wegennetwerk en parkeersysteem verlichten. Daarbij moet uiteraard wel gekeken worden naar de vervangend vervoer, zoals bussen en fietsen. Er ligt al een aantal achtergronddocumenten die refereren naar deze integrale branding en het vergemakkelijken van de bezoekersreis.¹

Loosdrechts Plassengebied als vakantiegebied

Het Loosdrechts Plassengebied wordt op dit moment vooral gezien als een bestemming voor dagrecreanten. Maar om de lokale economie te versterken, is het verstandig in te zetten op Loosdrecht als meerdaags vakantiegebied. De aanwezigheid van vakantiegangers is minder afhankelijk van mooi weer, zij zijn namelijk al in het gebied en zullen hun vakantieplannen minder snel wijzigen. Vakantiegangers besteden meer in brede zin (winkels, horeca en activiteiten). Daarnaast zorgen ze voor meer inkomsten via toeristenbelasting, die in de toekomst wellicht ten goede kan komen aan de sector. Het is belangrijk dat het complete en diverse aanbod van het Loosdrechts Plassengebied in samenhang ontwikkeld en vermarkt wordt: waterrecreatie, recreatie op land, natuurbeleving, verblijfsrecreatie, horeca en cultuurhistorie. Het transitieteam houdt zich in het kader van het Gebiedsakkoord bezig met de transitie van recreatie- naar vakantiebestemming met nadruk op kortverblijf. Bureau Buhrs onderschrijft deze transitie. De volgende achtergronddocumenten refereren naar deze transitie.²

Goed voorbeeld doet volgen

Tot slot is het belangrijk om goede voorbeelden van innovatie en transitie uit te lichten, te stimuleren en op deze manier te zorgen voor gedragsverandering. Dit kan door storytelling

¹

Gemeente Wijdmeren - Visiestuk-De-kern-van-Wijdmeren
Gemeente Stichtse Vecht - Toekomstvisie Scheendijk
Gemeente Stichtse Vecht - Ontwikkelingsperspectief Kievitsbuurten
Natuurmonumenten – Samenvatting Natuurvisie Vechtplassen
Platform Toerisme en Recreatie – Gebiedsvisie recreatie & toerisme Loosdrechts Plassengebied

²

Gemeente Wijdmeren – Visie recreatie en toerisme (2009)
Gemeente Wijdmeren – Beleidskader vrijetijdslocaties (2018)
Gemeente Stichtse Vecht - CONCEPT Beleidsplan Waardevol Toerisme 2021-2023
Gemeente Stichtse Vecht - Ontwikkelingsperspectief Kievitsbuurten
Gemeente Stichtse Vecht - Toekomstvisie Scheendijk
Provincie Noord-Holland – Samengaan van waterrecreatie en natuur in de Oostelijke Vechtplassen
Platform Toerisme en Recreatie – Gebiedsvisie recreatie & toerisme Loosdrechts Plassengebied

vanuit pionierende ondernemers en updates vanuit de gemeente over de ingrepen in de openbare ruimte. Een fysieke plek voor ondernemers met vragen kan helpen de drempel om te veranderen te verlagen. Het doel moet zijn om zoveel mogelijk stakeholders (ondernemers, bewoners en gemeenteraad) op te hoogte te brengen van het streefbeeld voor het Loosdrechts Plassengebied en hoe getracht wordt dit streefbeeld te realiseren.

5.2 PROJECTEN EN ACTIES OP MACRONIVEAU

De ontwikkelstrategie en kansen voor recreatie en toerisme in het Loosdrechts Plassengebied leiden tot een aantal projecten en acties op macroniveau. Dit zijn projecten die op dit moment ons inziens niet of onvoldoende benoemd zijn in het uitvoeringsprogramma van het Gebiedsakkoord. Het is ons advies de komende jaren op deze projecten in te zetten.

INTEGRALE BRANDING EN PRODUCTONTWIKKELING

Er ligt een opgave om het gebied integraal te branden als duurzaam vakantiegebied. Een divers gebied waar je met gemak enkele dagen kunt verblijven. Een gebied met een verhaal. Branding van het gebied kan helpen om eenheid te creëren en om de bezoekersreis te vergemakkelijken. Op dit moment voelt het als bezoeker nog teveel als een versnipperd gebied. Stakeholders zoals Visit Gooi en Vecht, Natuurmonumenten en Ondernemend Wijdemereren communiceren allen via hun kanalen over het gebied. Dat is prima, maar een breed omarmd kanaal dat zich sec op het Loosdrechts Plassengebied richt, ontbreekt nog. De website www.loosdrechtsplassegebied.nl heeft die potentie. Ons advies is om dit kanaal verder uit te bouwen, breed te omarmen en op basis van de toekomstbeelden verder te verfijnen. Dit is niet ter vervanging van de branding van Amsterdam&Partners of Visit Gooi en Vecht, maar als aanvulling op een lager schaalniveau. Wij adviseren dat deze partijen afstemmen hoe zij elkaar aanvullen en hoe zij de bezoeker het best kunnen faciliteren in hun (online) bezoekersreis.

Op dit moment voelt het Loosdrechts Plassengebied nog versnipperd. Er zit weinig ruimtelijke samenhang tussen de verschillende deelgebieden. Fysieke elementen, zoals routing, informatieborden en herkenningspunten in de openbare ruimte kunnen helpen het gevoel in één gebied te zijn verder versterken. Het voorbeeld van Park Lingezen (afbeelding volgende pagina) - dat ook een versnipperd gebied is - laat zien dat door slimme ingrepen toch samenhang gecreëerd kan worden in een dergelijk gebied. Zo worden de fietser en wandelaar op een uitnodigende manier op meerdere plekken 'welkom' geheten in het gebied.

Het Loosdrechts Plassengebied leent zich ook uitstekend voor evenementen en arrangementen. Denk aan gebiedsbrede evenementen, zoals muziekfestivals, theater- en horecatours, watersportdagen en wandeltochten. Door verbindingen in het gebied te leggen, komt verrassend aanbod tot stand en laat je zien dat het aanbod van het gebied meer is dan met een sloep varen over Loosrecht. Een coördinator evenementen en arrangementen die als aanspreekpunt en aanjagende kracht fungeert kan helpen deze evenementen ook daadwerkelijk van de grond te krijgen en te zorgen dat men op de hoogte is van wat er in het gebied gebeurt.

Voorgestelde betrokken partijen (gebiedshuisstijl en website): Ondernemend Wijdemereren + (klankbordgroep Visit Gooi & Vechtstreek & gemeenten Provincie Noord Holland, Gemeente Wijdemereren, Natuurmonumenten, Gemeente Stichtse Vecht, HISWA/RECRON)

Voorgestelde betrokken partijen (fysieke elementen en routing): Gemeenten, Natuurmonumenten en ANWB

Voorgestelde betrokken partijen (evenementen coördinator): Ondernemend Wijdmeren

Referentie Park Lingezegen - fysieke branding

TOEGANGSPOORT ONTWIKKELEN³

Het is belangrijk dat bezoekers een toegangspoort tot het Loosdrechts Plassengebied hebben. Een duidelijke startpunt voor routes. Een plek waar zij de auto kunnen parkeren en zij kunnen overstappen op andere vervoersmiddelen zoals de fiets of bus. Een toegangspoort waar je je als bezoeker welkom voelt, iets kunt leren over het gebied en horeca te vinden is. Het gebied heeft op dit moment (te) weinig van dit soort plekken. Jachthaven Ottenhome aan de Wijde Blik en het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten in 's Graveland voldoen aan (een deel) van de eisen. Het mag duidelijk zijn dat een vakantie- en recreatiegebied zoals het Loosdrechts Plassengebied meer van dit soort plekken mag hebben met bijvoorbeeld de volgende functies:

- Parkeerplaats
- Fietsverhuur
- Oplaadpunten elektrische auto en elektrische fiets
- Kwalitatieve horeca
- Informatievoorziening, bezoekerscentrum
- Start wandel-, fiets-, en eventueel vaarroutes (bewegwijzering)
- Op termijn aanvullend: halte pendelbus

³ Het project 'toegangspoort ontwikkelen' wordt in vergelijkbare vorm besproken in de volgende visiestukken:

Gemeente Stichtse Vecht - CONCEPT Beleidsplan Waardevol Toerisme 2021-2023

Gemeente Stichtse Vecht - Ontwikkelingsperspectief Kievitsbuurten

Gemeente Stichtse Vecht - Toekomstvisie Scheendijk

Uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen

Zoals gezegd helpt een transferium de parkeer- en bereikbaarheidsdruk op het gebied te verlichten. Een grote ergernis van bewoners en bezoekers op drukke dagen. Het stimuleert gezonde manieren van vervoer verder het gebied in. Om een transferium te doen slagen, moet parkeren in de linten ontmoedigd worden. Denk aan het verhogen van parkeertarieven en/of het invoeren van parkeren voor vergunninghouders.

In het geval van het Loosdrechts Plassengebied liggen er in het bijzonder kansen voor jachthavens:

Jachthavens vormen een cruciale schakel in de verbinding van water- en landrecreatie. Op kansrijke locaties (dat wil zeggen: met een groot marktpotentieel) hebben jachthavens zich verbreed met nieuw aanbod gericht op nieuwe vormen van waterrecreatie en dag- en verblijfsrecreatie. Tevens zijn specifieke toeristische overstappunten (TOP's) en Openbaar Vervoerknooppunten (OV-knooppunten) gemaakt waar water- en landrecreanten goed bediend worden in de overstap op wandel-, fiets-, vaar- en ruiterroutenetwerken in de provincie. De oeverrecreatie en aanwezigheid van horeca maken deze locaties extra aantrekkelijk.⁴

Een mooi voorbeeld van een toegangspoort met diverse functies is het Veluwetransferium Nunspeet (zie onder). Dit transferium is een gemeentelijk initiatief in samenwerking met de provincie Gelderland en Staatsbosbeheer. Een plek is een beleving op zich. Je vindt er een uitkijktoren, speelterrein voor kinderen en horeca, maar het vormt ook een startpunt voor een bezoek aan de Veluwe. Essentieel is dat hier verschillende vervoersmodaliteiten bij elkaar komen. Op deze manier is het een logisch knooppunt en entree.

Voorgestelde betrokken partijen: Gemeenten, Visit Gooi en Vecht, Natuurmonumenten, Provincie Noord-Holland

Referentie Veluwetransferium Nunspeet

AMBASSADEURSCLUB

⁴ Provincie Noord-Holland – Visie Waterrecreatie 2030

Het is belangrijk dat stakeholders worden geïnformeerd over de doelen van het Gebiedsakkoord, het streefbeeld en de projecten en acties die op stapel staan. Het is essentieel dat partijen die invloed hebben, zoals ondernemers, projectontwikkelaars en de gemeenteraad, goed geïnformeerd zijn over wat zij kunnen bijdragen aan deze positieve verandering. Om gedragsverandering teweeg te brengen, stellen wij voor een ambassadeursclub in het leven te roepen. Zo'n ambassadeursclub kan bijvoorbeeld een rol spelen bij de transitie van recreatiegebied naar vakantiegebied. Deze ambassadeursclub kan nieuwe ondernemers inspireren en de gemeenteraad overtuigen dat deze transitie vanuit economisch en maatschappelijk oogpunt enorm kansrijk is. De ambassadeursclub kan ook helpen partijen met elkaar te verbinden en onderlinge relaties te versterken.

Deze club zou idealiter bestaan uit een recreatiemakelaar. Vergelijkbaar met de rol van gebiedsloods, is deze persoon niet alleen aanspreekpunt voor bestaande ondernemers, maar fungeert als acquireur gericht op nieuwe ondernemers. De invulling van de functie wordt op dit moment verkend nu het contract van de gebiedsloods afloopt.

Naast de recreatiemakelaar zou deze ambassadeursclub aangevuld moeten worden met enthousiaste ondernemers, bewoners en wellicht een aantal verenigde stakeholders (bijvoorbeeld HISWA/RECRON & Natuurmonumenten). Het is belangrijk dat dit partijen zijn die succesvolle ervaringen kunnen delen, weten hoe de hazen lopen en vooral met enthousiasme kunnen vertellen waar het Gebiedsakkoord om draait. Zeker als het publiek andere ondernemers is, is het belangrijk dat zij tools en handvatten krijgen aangereikt waarmee de ondernemer verder op weg geholpen wordt.

Voorgestelde betrokken partijen: Recreatiemakelaar en een aantal enthousiaste ondernemers, bewoners en andere partijen.

GEBIEDSFONDS(EN)⁵

In het kader van het Gebiedsakkoord is door een aantal partijen financiële middelen beschikbaar gesteld. Dit is toegekend aan een aantal grotere projecten. Naast deze geldstromen denken wij dat een gebiedsfonds kan helpen om kleine projecten in het gebied tot uitvoering te brengen. Denk aan de realisatie van nieuwe bankjes, een vergoeding voor gidsen of de aanleg van een bootsteiger of natuurvriendelijke oever. Aan het gebiedsfonds kunnen bedrijven, boeren, bewoners en bezoekers bijdragen in de vorm van eenmalige of periodieke sponsoring. Wij adviseren om de fondsen te splitsen over een aantal deelgebieden. Zodat een bijdrage door een ondernemer of bewoner ook echt ten goede komt aan zijn of haar eigen achtertuin. Een belangrijk neveneffect is van een dergelijk fonds is gedeeld eigenaarschap en het gevoel dat beheer van het gebied een taak is van iedereen. Het toont aan dat recreatie en toerisme bijdragen aan leefbaarheid en maatschappelijk rendement. Met recht waardevol toerisme. Het

⁵ Het voorgestelde project 'gebiedsfonds' wordt besproken/geopperd in de volgende visiestukken:
Gemeente Stichtse Vecht - Ontwikkelingsperspectief Kievitsbuurten
Gemeente Stichtse Vecht - Toekomstvisie Scheendijk
Gemeente Stichtse Vecht - CONCEPT Beleidsplan Waardevol Toerisme 2021-2023
Provincie Noord-Holland – Samengaan van waterrecreatie en natuur in de Oostelijke Vechtplassen
Platform Toerisme en Recreatie – Gebiedsvisie recreatie & toerisme Loosdrechts Plassengebied

kan verkend worden of er een koppeling gemaakt kan worden met de inkomstenstroom vanuit toeristenbelasting.

Een mooi voorbeeld van een dergelijk gebiedsfonds is Gebiedsfonds Drentsche Aa (<https://www.gebiedsfondsdrotscheaa.nl/>). Dit is een private stichting met bestuur en een comité van aanbeveling. Een greep uit de projecten die gesponsord zijn door dit gebiedsfonds:

- Paddenscherp Gasselterveld door IVN Aa en Hunze
- Openluchttheater in Schoonloo
- Natuurdocumentaire 'De otter, een legende keert terug'
- Bankjes Roelof Schuiling Wandelroute in Annen
- Evert Musch tentoonstelling Museum Thijnhof Coevorden

De voorbeelden laten de verscheidenheid aan mogelijke kleine projecten zien. Cultuur(historie), natuureducatie, natuurontwikkeling en beleving van wandelroutes zijn mogelijke financiële bestemmingen. Doordat de financiering van deze projecten breed gedragen is, ontstaat gedeeld eigenaarschap en daarmee een gevoel van verantwoordelijkheid.

Voorgestelde betrokken partijen: verkenning door transitieteam, en beheerders: Natuurmonumenten, Plassenschap, overheden.

GEDRAGSCODE OPSTELLEN⁶

Overlast is een ergernis van vele bewoners, ondernemers en andere stakeholders in het gebied, zo blijkt uit de enquête die voor dit project is uitgezet. In het gebiedsprofiel wordt duidelijk dat we met elkaar nastreven in het Loosdrechts Plassengebied 'bewust te recreëren'. Bewust naar elkaar – andere bewoners en bezoekers – en bewust naar flora, fauna en water. Denk aan het voorkomen van geluidsoverlast, heldere regels omtrent snel varen (waar wel en waar niet?) en verstoring van broedende vogels. Een heldere gedragscode kan recreanten wijzen op gewenst gedrag. Door deze gedragscode met verschillende partijen op te stellen, is er maar één universele code nodig. Het moet geen boekwerk worden, maar een handig overzicht van do's en don'ts. De gedragscode kan zowel online, als fysiek

Referentie erecode voor Wadliefhoppers

⁶ Het voorgestelde project 'gedragscode opstellen' wordt geopperd in het volgende visiestuk: Provincie Noord-Holland – Samengaan van waterrecreatie en natuur in de Oostelijke Vechtplassen

worden verspreid bij jachthavens, watersportverhuur, toegangspoorten, sluizen en toeristische overstappunten.

Voorgestelde betrokken partijen: HISWA/RECRON, Watersportverbond, Natuurmonumenten, Waternet/Waterschap AGV en de bewonersfederatie

DUURZAAMHEIDSHUIS

Zoals beschreven en verbeeld in de sfeerbeelden is duurzaamheid is een belangrijke kernwaarde van het gebied. Met name duurzame vormen van waterrecreatie, zoals elektrisch varen, zeilen en roeien, kunnen op veel waardering rekenen van bewoners die de enquête hebben ingevuld. Maar duurzaamheid is een groot thema en voor velen ongrijpbaar. De stap van droom naar actie is lastig. Wij denken dat een -fysieke- plek kan helpen om vooral ondernemers, maar ook bewoners te voorzien van raad en daad. Informatie over concrete initiatieven, koppelkansen met andere ondernemers, subsidiëring etc. Ook kunnen duurzame jachthavens hier informatie geven over de Blauwe Vlag, een keurmerk voor de inspanningen die de jachthaven levert op het vlak van milieu- en duurzaamheidsmanagement, veiligheid, waterkwaliteit, bewustmaking en educatie, en het managen van afvalstromen.

Een mooi voorbeeld van een dergelijk duurzaamheidshuis is Mijn Groene Huis in Zeist. Dit initiatief is voornamelijk gericht op bewoners, maar het principe is hetzelfde. Het is een stichting met een aantal professionals, maar ook energieambassadeurs. Energieambassadeurs zetten zich vrijwillig in voor het verduurzamen van woningen in Zeist en zijn verbonden aan Mijn Groene Huis. Energieambassadeurs zijn geen professionals, maar ervaringsdeskundigen. Ze kunnen met je van gedachten wisselen over de mogelijkheden die er zijn om te verduurzamen. Deze combinatie van professionele kracht en ervaring van gelijkgestemden vinden wij sterk.

De plek in de Porseleinhaven waar de gemeente Wijdmeren een kantoortje heeft in het kader van het Gebiedsakkoord zou een geschikte locatie zijn voor een dergelijk duurzaamheidshuis. Wij denken dat het zowel ondernemers als bewoners kan helpen met het verduurzamen of vergroenen van hun eigen woning of onderneming.

Voorgestelde betrokken partijen: Ondernemend Wijdmeren, Vereniging Verenigde Bedrijven Boomhoek, HISWA/RECRON, bewonersfederatie, Watersportverbond, gemeenten en (lokale) duurzaamheidsexperts.

Helpt inwoners van de gemeente Zeist energiebewust wonen:

- Voorlichting over energiebesparen en opwekken
- Collectieve inkoopacties
- Informeren subsidies en financiering
- Buurtinitiatieven

Mijn Groene Huis

Referentie Mijn Groene Huis (gericht op bewoners Zeist)

TRANSITIE TOERISTISCHE SECTOR EN ONDERZOEK PIED-A-TERRES⁷

Zoals beschreven in hoofdstuk 5.1 zijn er in het Loosdrechts Plassengebied veel vakantiewoningen die (semi)permanent bewoond worden. Dit is prima, omdat deze personen bijdragen aan de lokale economie. Vakantiegangers die kortere tijd in een gebied blijven, besteden echter gemiddeld meer. Daarom is het belangrijk dat er meer shortstay plaatsen in de vorm van B&Bs, (groene) vakantieparken en hoogwaardige hotels ontwikkeld worden. Dit is in lijn met de doelstellingen uit het Gebiedsakkoord. Er liggen met name kansen bij een natuurlijk moment van innovatie: namelijk bij bedrijfsovernames door nieuwe ondernemers.

Een andere ontwikkeling is dat mensen een tweede woning, een pied-à-terre, in het gebied bezitten en daar slechts sporadisch komen. Deze bevinding is anekdotisch en (nog) niet gestaafd met cijfers. Wij adviseren onderzoek te doen naar de mate waarin dit verschijnsel voorkomt. En als dit inderdaad regelmatig voorkomt, hoe de gemeente hier beter op kan sturen in beleid. Bijvoorbeeld het verplichten van een minimum aantal verblijfsdagen per jaar. Het transitieteam houdt zich bezig met bovenstaande opgaven. Bureau Buhrs onderschrijft dat actie op deze opgaven kan bijdragen aan een vakantiegebied dat beter in balans is.

Voorgestelde betrokken partijen: Transitieteam, gemeenten.

⁷ Gebaseerd op: Transitieteam Oostelijke Vechtplassen - Recreatie Oostelijke Vechtplassen. Op weg naar een volwaardige vakantiebestemming

5.3 KANSEN, PROJECTEN EN ACTIES GEKOPPELD AAN DE SFEREN (MESONIVEAU)

Naast eerder genoemde gebiedsbrede kansen en projecten zien wij ook kansen voor projecten en acties op andere schaalniveaus. Deze hebben we geordend aan de hand van de vier sfeerbeelden uit hoofdstuk 3. De complete lijst met signalen van stakeholders tijdens de workshops is te vinden in bijlage 1.

Sfeerbeeld	Kans	Project	Beschrijving	Partijen
Cultuur snuiven	Seizoens- verbreding en langer verblijf	Overnachten op bijzondere plekken	Buitenplaats Op het water Ecologes	Gemeente Stichtse Vecht, Provincie Utrecht, Waternet/Waterschap AGV , Bewonersvereniging, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten
	Verbreding cultureel aanbod	Placemaking; pop-up kunst en cultuur	Verbinden met stedelijke voorzieningen, forten, musea	Gemeente Wijdmeren, culturele instellingen in omliggende steden.
		(Cultuur)arrange- menten en evenementen	Happen en varen/ trappen/stappen, licht- en jazzfestival, eilandconcert	Erfgoedfestival Gooi & Vecht
		Fiets-, wandel en vaarroutes naar forten en buitenplaatsen	Zitgelegenheid Kleinschalige horeca Toilet Wandeling met gids Uitbreiden fietsboot	Gemeente Wijdmeren, Natuurmonumenten Horecaondernemers
	Samenwerking cultuurhistorie	Structureel overleg cultuurhistorisch platform	Samenwerking met (openstelling van) erfgoed, forten, buitenplaatsen, kerken, oude jachtloodsen.	Vereniging Kievietsbuurten, Vechtplassencie, Natuurmonumenten De Van Sypestein-Stichting, Stichting Monumentenbezit,
Verborgene parels ontdekken	Ontwikkeling strand- en vakantiegevoel	Toevoeging loungeplekken	Zorgvuldig inpassen van verborgen strandjes, speelplek, zwemplekken, steigers, vlonders, hangnetten.	Gemeente, Natuurmonumenten Ondernemers (oud en nieuw)
			Horeca en wellness (van hot tub tot sauna) aan de plas faciliteren	Gemeente, Natuurmonumenten Ondernemers, Vechtplassencie
	Recreatieve clusters ontwikkelen	Recreatie boulevards	Proactief inzetten, op concentratie i.p.v. spreiding	Gemeenten en provincies
	Versterking relatie natuur en recreatie	Agrarisch gebied ontwikkelen voor natuur en recreatie	Bijv. STER, Nieuwe polderplas	Gemeenten en provincies, boeren.

Beleven, bewegen en leren in de natuur	Versterking relatie natuur en recreatie	Natuureducatie	Waterleven i.c.m zeilkamp Excursies met gids Culinaire wandeltocht Informatie / kaarten	Natuurmonumenten IVN, provincies, Waternet/Waterschap AGV, ANWB, Verblijfslocaties en horeca
		Cursusaanbod en workshops	Schilderen, fotografie, survival, bushcraft	Idem plus aanbieders zoals Bushcraftvereniging.
		Beleefbaarheid water en natuur vergroten d.m.v. slimme ingrepen	Bezoekerscentrum, steigers, uitkijkhut, wandelen langs het water, vlonders.	Gemeente, natuurmonumenten
	Natuurontwikkeling en -beheer	Natuur ontwikkelen voor bijzondere diersoorten	Voor de otter, bever, purperreiger etc.	Natuurmonumenten, Provincie Noord-Holland
		Bezoekers en bewoners doen mee aan natuurbeheer	'Clean up the lake' – achtige initiatieven	Waternet/Waterschap AGV, Plassenschap, Natuurmonumenten, Ondernemers, bewonersfederatie
Comfortabel genieten	Kwaliteit en gastvrijheid openbare ruimte	Extra voorzieningen	Strandjes, steigers, oplaadpunten, picknicktafels, aanlegplaatsen, afvalinzamelplaatsen, ankerplaatsen.	Gemeente, ondernemers, Visit Gooi en Vecht
		Horeca als verbinding tussen water en land	Terrassen aan het water, take-away vanaf het water	Horeca Gemeente
		Wandel- en fietsboulevards langs het water	Auto te gast, parkeerhubs maken, vergroening openbare ruimte.	Gemeente, natuurmonumenten, particulieren

6. TOT SLOT

Het doel van deze opdracht was om samen met een diverse groep stakeholders het gezamenlijke toekomstbeeld recreatie en toerisme 2030 voor het Loosdrechts Plassengebied te bepalen. Nu een aantal maanden verder liggen er vier sfeerbeelden, een overzichtsbeeld hoe deze sferen passen in het gebied, een helder gebiedsprofiel en een strategie op hoofdlijnen om dit toekomstbeeld te realiseren. Bekijk voor een samenvatting van de inhoud het separate document op A3 formaat.

Niemand die wij gesproken hebben wil hossende feestgangers, overvolle wegen en vervuiling in het Loosdrechts Plassengebied. Maar dat waardevol toerisme en recreatie een bijdrage kan leveren aan de leefbaarheid en maatschappelijk rendement wordt erkend en herkend. Het Loosdrechts Plassengebied wordt een plek waar je heerlijk vakantie kunt vieren, je je als bezoeker welkom voelt en je kunt genieten van het brede en kwalitatieve aanbod. Er is eenheid in verscheidenheid. Er is bewustwording nodig op alle schaalniveaus, maar zeker ook het niveau van de individuele ondernemer en bewoner. Laat die succesverhalen zien en zie integratie van natuur en recreatie als een kans en niet als een belemmering. Het Loosdrechts Plassengebied is namelijk een plek om bewust te genieten en de natuurwaarden een kernkwaliteit.

Bureau Buhrs kijkt terug op een geslaagd traject waarin de betrokkenheid van alle stakeholders groot was. Er is ongelofelijk veel passie om er met elkaar iets van te maken. Wij hopen dat het toekomstbeeld helpt om focus te brengen. We hopen dat het ondernemers inspireert om gericht de volgende stap te zetten in hun bedrijfsvoering. En tot slot hopen we dat het overheden inspireert om van het Loosdrechts Plassengebied een groen, smaakvol en uitnodigend vakantiegebied te maken, omdat het landschap het verdient om beleefd te worden en de leefbaarheid en levendigheid essentieel is voor de lokale economie.

Het is tijd voor de volgende stap. Naast de stappen die wij schetsen in de ontwikkelstrategie en projecten en acties is het ook belangrijk dat dit beeld verder omarmd wordt. In eerste instantie door de Regiegroep (ambtelijke vertegenwoordiging partijen Gebiedsakkoord) en daarna ook de Stuurgroep (bestuurlijke vertegenwoordiging partijen Gebiedsakkoord). Het is essentieel dat zij het toekomstbeeld, dat in de sfeerbeelden verwerkt zit, omarmen. Want er zijn financiële middelen en capaciteit nodig om dit traject écht tot een succes te maken. Anderzijds doen we nogmaals een oproep aan alle stakeholders en individuele ondernemers om niet alleen te kijken naar actie vanuit overheden, maar vooral zelf een bijdrage te leveren aan dit toekomstbeeld! Een andere vervolgstap is een Alliantielab. Een Alliantielab is een bijeenkomst waarin de deelnemers op basis van eigen vraag en aanbod allianties smeden en daarmee de basis leggen voor projecten en initiatieven in een gebied. Wij denken dat dit Alliantielab kan helpen om projecten en acties die in hoofdstuk 5.3 beschreven staan verder te concretiseren en eigenaarschap te stimuleren.

Tot slot bedanken wij Nanette Elfring en Desiree van der Heide voor hun kundige begeleiding, het projectteam en aanvullende stakeholders voor hun input op het proces en inhoud en Sander de Knecht, voor het maken van deze treffende sfeerbeelden.

7. BIJLAGEN

BIJLAGE 1: KANSEN EN KNELPUNTEN TOEKOMSTBEELD RECREATIE EN TOERISME

De lijst kansen en knelpunten uit deze bijlage is een, niet uitputtende, lijst van kansen en knelpunten die zijn opgehaald in dit traject. Sommige kansen zijn al geborgd in het huidige Uitvoeringsprogramma van het Gebiedsakkoord, andere kansen hebben geleid tot de formulering van een nieuw project. Enkele punten hebben tijdens de laatste workshop tot weinig feedback geleid, maar hebben we voor de volledigheid toch in dit overzicht laten staan.

Algemeen

Kansen:

- Samenhang in communicatie en marketing van gebied (integrale ontwikkeling en branding, bv. overkoepelende gebiedshuisstijl of consistente bewegwijzering en digitale vindbaarheid)
- Aansluiten bij marketing omliggende gebieden / steden, zoals Gooi & Vecht
- Ontwikkeling 'toegangspoort(en)' / beter benutten bestaande TOP's (Bezoekerscentrum 's-Graveland, Ottenhome en Station Breukelen)
- Ontwikkeling waardevol recreatie en toerisme (meer vakantiegevoel), bijdrage leveren aan het gebied. Bestaande locaties aanvullen met nieuwe voorzieningen.
- Toeristenbelasting die ten goede komt aan de sector en landschapsonderhoud/- bescherming van het gebied. Dit zou theoretisch jaarlijks 1.1 miljoen kunnen zijn en daarvan kun je veel overheidsinvesteringen rechtvaardigen.
- Sterk merk 'Loosdrechtsse Plassen' gebruiken voor positioneren gebied (bezoek het Loosdrechts Plassengebied)
- Verbeteren bereikbaarheid en parkeerdruk (via overstappunt TOP of transferium), busjes/ taxi's naar stations en bestemmingen, cq parkeren aan de randen van de "boulevards".
- Opkomst van het windsurfen, suppen en kanoën benutten voor profilering plassengebied.
- Momentum opbouwen door kleine ingrepen in openbare ruimte
- Realiseren van elektrische fietsenstallingen. Er staan momenteel Urbee-stallingen in Muiden, Blaricum en Weesp.
- Tijdig betrekken bewoners om ontwikkelingen met draagvlak te bereiken
- Betrekken particuliere eigenaren van (recreatie)woningen bij het landschaps/natuuronderhoud
- Voor alle deelgebieden samenhangende integrale gebiedsvisies ontwikkelen (zoals de visies voor Kievitsbuurten en Scheendijk)

Knelpunten:

- Te weinig pro-actieve rol van gemeente op activeren gewenste recreatieve ontwikkeling en te weinig bewustzijn van eigen verantwoordelijkheid in creëren van aanbod
- Veel overlappende en stapelende wet en regelgeving, zoals de kaderrichtlijnwater, vigerende bestemmingsplannen etc., wat ontmoedigend kan werken op ontwikkeling.
- Onduidelijkheid (toekomstige) zonering (wat kan en mag waar en wat willen we waar?)
- Nog teveel gevoel van recreatie vs. natuur, terwijl er genoeg kansen voor integratie liggen

- Afval en overlast: hoe voorkom je (nog) meer afval in het gebied en overlast van nieuwe plekken voor natuur en bewoners?
- Handhaving overlastgevers
- Er is (te?) weinig geld voor het beheer van natuur- en landschap.

Comfortabel genieten

Kansen:

- Gastvrijer maken van de openbare ruimte + kwaliteit verhogen (onderhoud)
- Wandel- en fietsboulevards (auto te gast) langs het water
- Horeca aan het water ontwikkelen
- Toevoegen vaarbestemmingen
- Vergroenen bebouwde omgeving
- Creëren zichtlijnen en uitkijkpunten
- Ontwikkeling recreatie-eilanden: bv, De Gouden Greep en de Wijde Blik
- Extra voorzieningen: strandjes, steigers, oplaadpunten en picknicktafels
- Toevoeging aantal plaatsen om nachtje, weekend of week te kunnen verblijven
- Nadruk op sport en spel: gezond, vrolijk en hip
- Arrangementen en evenementen (bv. happen en varen, feestdag op het water, culinaire routes, Holland Week of Loosdrecht Week).
- Inspelen op wens luxe en comfort: aan boord stappen, onderweg verzorgd worden.

Knelpunten:

- Versnipperd grondeigendom (postzegel denken)
- Prioriteit bij woningbouwontwikkeling
- Afwaarderen van provinciale weg N403 door Oud Loosdrecht naar boulevard
- Verrommeling openbare ruimte én privé-eigendom (past niet bij verwachting stijlzoekers)
- Te weinig activiteiten voor verblijfrecreatie in laag seizoen
- Vrijheid en plezier dat doorslaat in overlast en onbegrip / Groei populariteit risico dat leidt tot groei overlast
- Op orde houden huidige recreatieve voorzieningen, zoals wandel- en fietspaden en zoals bankjes. (beheer)
- De spanning tussen vraag naar 'extreme' watersport en bewust genieten
- Spanning tussen gemak/luxe/comfort dat deze doelgroep zoekt en gebrek aan parkeerruimte dichtbij (gebrek parkeergelegenheid)

Beleven, bewegen en leren in de natuur

Kansen:

- Natuurontwikkeling voor 'bijzondere' diersoorten (otter, bever, purperreiger etc.)
- Jaarronde bestemming (ook in de winter!) – bezoekerscentrum toevoegen
- Natuureducatie: bewustwording en begrip
 - Excursies met gids
 - Cursussen/workshops (bv. landschapsfotografie)
 - Verhaal van Natura 2000 -> Europese topnatuur in je achtertuin!
- Beleefbaarheid water en natuur vergroten d.m.v. slimme ingrepen (steigers, uitkijkhut, wandelen langs het water)
- Meedoen met het natuurbeheer
- Corona heeft trend bewustwording en lokaal genieten versterkt: inzet influencers om nieuwe doelgroep aan te boren
- Ontbrekende schakels in fiets/wandelpadennet rond de plas opvullen

Knelpunten:

- Beperkte wandel- en fietsmogelijkheden
- Groei in populariteit geeft behoorlijke druk op het gebied
- Onderhoud van openbare ruimte/groenstroken

Verborgene parels ontdekken

Kansen:

- Grootste kans om te laten zien dat natuur en recreatie elkaar versterken (win-win). Let steeds op dat recreatie niet ten koste gaat van natuur /rust – dus hoe en waar recreatieplek precies landt luistert nauw (zorgvuldige inpassing van belang).
- Agragisch gebied ontwikkelen voor recreatie icm natuur (recreatieboulevard)
- Natuur spelen en buiten sporten faciliteren (op eiland, hutten)
- Creëren van wellnessvoorzieningen (zie bijv. Maarseveenseplassen), van hottub tot sauna
- Proactieve inzet op recreatieve cluster (concentratie ipv spreiding). Daardoor minder druk op het gehele gebied.
- Rondjes/ommetjes mogelijk maken door verbindingen tussen de vaargebieden
- Toevoeging verborgen loungeplekken (bv. relaxplekken / loungebankjes, picknickplekken/ yoga plek / hangmatten/ hangnetten boven water tijdens suppen of wandelen, fietsen) - Aandacht voor stille 'geheime' plekjes, intieme baaien en oevers
- Toevoeging strandjes en zwemplekken/-steigers (het strandgevoel/vakantiegevoel meer benutten)
- Uitbreiding fietsboot
- Lounge gevoel: horeca aan de plas faciliteren (terrassen, aanlegplek sloepjes)

Knelpunten:

- Ruimte voor evenementen (bv. happen en varen), regelgeving gemeente Omgevingsplan

- Bereikbaarheid en parkeren op topdagen
- Sterk afhankelijk van mooi weer

Cultuur snuiven

Kansen:

- Leent zich voor verlengen bezoektseizoen
- Overnachten op bijzondere plekken
- 'Verborgen' kwaliteit (groeipotentieel voor OVP)
- Toevoegen voorzieningen voor fietsers en wandelaars: uitzichtpunten, rustpunten, bankjes met zicht op het water etc.)
- Kwalitatieve horeca aan het water/ historische gebouwen
- Toevoegen en verbeteren (fiets-, wandel-, vaar)routes naar buitenplaatsen en forten
- Verbreding cultureel aanbod (musea, theater en muziek)
- Arrangementen en evenementen (happen en varen/trappen/stappen, licht- en jazzfestival)
- Verbinden/samenwerking cultuurhistorische parels ('s Graveland, Vecht, Sypestein, forten), bijv. Erfgoedfestival Goor & Vecht
- Varen met gids (vgl stadswandelingen) tussen de legakkers

Knelpunten:

- Op dit moment beperkte openstelling forten en buitenplaatsen
- Spanningsveld natuur en recreatie legakkers
- Buitenplaatsen 's Graveland liggen relatief ver weg van de andere cultuurhistorische parels

BIJLAGE 2: PROCES (DESKSTUDIE EN BETROKKEN PARTIJEN)

DOCUMENTEN DESKSTUDIE

- Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen
- Uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen
- Gemeente Stichtse Vecht - CONCEPT Beleidsplan Waardevol Toerisme 2021-2023
- Gemeente Stichtse Vecht - Ontwikkelingsperspectief Kievitsbuurten
- Gemeente Stichtse Vecht - Toekomstvisie Scheendijk
- Gemeente Wijdmeren – Beleidskader vrijetijdslocaties (2018)
- Gemeente Wijdmeren – Visie recreatie en toerisme (2009)
- Gemeente Wijdmeren - Visiestuk-De-kern-van-Wijdmeren
- NBTC - Perspectief Bestemming NL 2030 - Versie 1.0
- Waternet/AGV - 20111215 Nota Recreatief medegebruik, Landschap & Cultuurhistorie
- Waternet/AGV - Koersdocument_programma-aanpak_DF_vastgesteld 2 feb 2016
- Natuurmonumenten – Samenvatting Natuurvisie Vechtplassen
- Platform Toerisme en Recreatie – Gebiedsvisie recreatie & toerisme Loosdrechts Plassengebied
- Provincie Noord-Holland – Visie Waterrecreatie 2030
- Provincie Noord-Holland – Samengaan van waterrecreatie en natuur in de Oostelijke Vechtplassen
- Duurzaamheidsagenda Wijdmeren
- Waterrecreatie – Toekomstvisie Waterrecreatie Nederland 2025

BETROKKEN PARTIJEN TIJDENS BIJEENKOMSTEN

Partijen Gebiedsakkoord

Provincie Noord-Holland
Provincie Utrecht
Gemeente Wijdmeren
Gemeente Stichtse Vecht
Natuurmonumenten
Bewonersfederatie
Belangen Vereniging Loosdrechtsse Plassen
Watersportverbond
HISWA/RECRON
Vereniging Verenigde Bedrijven Boomhoek
ANWB
Recreatie Midden Nederland
Transitieteam Recreatie en Toerisme
Waternet/Waterschap AGV
Vereniging Kievitsbuurten
Vechtplassencommissie
Visit Gooi en Vecht

Ondernemers (vertegenwoordigen soms ook bovenstaande organisaties)

Rosa's Cantina

Jachthaven het Anker

Jachthaven Kortenhoef

Rederij Catch

Rien van de Broeke Village

Dutchen

BIJLAGE 3: KANSRIJKE LEEFSTIJLEN

Stijlzoekers

Stijlzoekers zijn intelligent, zelfverzekerd en doelgericht. Ze hebben een sterk karakter, en omschrijven zichzelf ook wel als zakelijk, ondernemend en leidinggevend. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. Stijlzoekers gaan ervoor in het leven: zowel in hun werk, als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Ze staan eigenlijk overal wel voor open, zolang het ze maar op een bepaalde manier prikkelt. Ze trekken er vaak op uit, en deze dagen kunnen dan ook op veel manieren worden ingevuld. Bijvoorbeeld door zelf actief te sporten. Aan de andere kant vinden Stijlzoekers het ook heerlijk om zichzelf te laten verwennen, en te genieten van exclusieve activiteiten. Minder vaak dan andere doelgroepen bezoeken ze een natuurgebied om te wandelen of fietsen. Al kan ook dat, onder de juiste omstandigheden, voor hen interessant zijn. Voor hen hoort verwend worden en genieten van exclusiviteit bij vakantie. Luxe en comfort is dan ook belangrijk voor deze groep. Ze vinden het ook niet erg om iets meer te betalen, als het dan écht goed is. Stijlzoekers verblijven daarom graag in een luxe hotel of in een *bed & breakfast*; dan weet je zeker dat het goed is.

Verbindingszoekers

Verbindingszoekers zijn bovenal geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven als 'gewoon' en hartelijk. Voor verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Zij genieten van authenticiteit, natuur en cultuur in hun vrije tijd. Vrije tijd betekent voor deze groep zeker geen verspilde tijd. Het is juist tijd die je op een hele nuttige manier kan gebruiken. Bijvoorbeeld door je in te zetten voor een ander, met vrijwilligerswerk of bij een vereniging. Ook zijn Verbindingszoekers graag in beweging: wandelen en fietsen in de natuur vinden ze heerlijk. Tot slot hebben ze ook een duidelijke culturele interesse. Zo zijn ze graag zelf creatief bezig, maar

bezoeken ze ook vaak een theater of museum. Het liefst gaat de Verbindingszoeker samen op pad, want alleen is ook maar zo alleen. Vakantie is ontspanning, genieten en gezelligheid. Rust en stilte, en tijd voor de partner. De ontspanning en rust die ze zoeken, vinden ze vaak in de natuur. Dat kan voor hen ook prima in Nederland, zowel voor een kort verblijf of voor een langere vakantie. Verblijven doen ze dan graag op een camping met goede faciliteiten, of in een bekende hotelketen. Zolang het maar gemoedelijk, knus, kleinschalig en rustig is, met gastvrij personeel.

Inzichtzoekers

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Hun waarden zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Vrije tijd houdt voor hen in om te doen en te laten wat ze willen. Vooral de tijd nemen om nuttige dingen uit te voeren voor hun zelfontwikkeling. Zo bezoeken ze graag musea en bezienswaardige gebouwen. Daarnaast dompelen zij zich onder in de natuur waarbij zij fietsen of wandelen. Deze recreanten vermijden liever drukke plekken en gaan, als het even kan, niet met grote groepen weg. Ze trekken graag hun eigen plan. In de natuur bijvoorbeeld, want dat vinden ze prettig. Ook op vakantie genieten Inzichtzoekers van de natuur, en trekken ze graag rond. Daarnaast besteden ze op vakantie tijd aan kunst en cultuur. Het liefst in een klein gezelschap, want dan kun je het beste doen waar je zelf zin in hebt. Overnachten doen ze bij voorkeur op een plek waar de praktische voorzieningen goed geregeld zijn. Zoals in een bekende hotelketen, in een *bed & breakfast*, of stiekem toch gewoon thuis. Want daar vinden ze de privacy, rust en stilte die ze zoeken. Ze gaan minder graag naar een huisje op een park met een vaste formule, al zijn ze er alsnog af en toe te vinden. Net als op een dagje weg, willen zij op vakantie dingen leren, en genieten van hun vrijheid.

Inzichtzoeker

Avontuurzoekers

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven. Fijn, vrije tijd! Tijd voor zelfontwikkeling, tijd om nieuwe dingen te beleven, tijd om creatief bezig te zijn. En ook: tijd om je leven te overdenken, tijd om je in te zetten voor een ander. Tijd om je leven te verbreden en geïnspireerd te raken. Hoe ze dat doen? Bijvoorbeeld door culturele activiteiten te ondernemen, door een cursus te volgen of vrijwilligerswerk te doen. En, niet te vergeten: lekker naar buiten. Van avontuurlijke outdoor activiteiten tot wandelen in een natuurgebied of op het strand, ze doen het allemaal. En ze doen het vaak: vergeleken met de doelgroepen gaan zij er relatief vaak een dagje op uit in Nederland. Daar willen ze ook best voor reizen: heel Nederland door of naar het buitenland is voor hen geen probleem. Avontuurzoekers willen hun eigen plan trekken en gaan liever niet met grote groepen weg. Ook hoeft voor hen niet van te voren vast te liggen wat er precies gaat gebeuren; juist de ongeplande en last minute dingen zijn zo leuk! Vakantie is voor deze groep echt een extensie van hun vrije tijd. Dus tijd waar je alles uit moet halen in termen van beleving en ontwikkeling. Tijd waarin je nieuwe dingen moet doen, nieuwe mensen kan leren kennen en inspiratie op kan doen. Dat mag soms best uitdagend en verrassend zijn! We zien dan ook dat deze groep vaker vakanties onderneemt met veel activiteiten. Cultureel, sportief, avontuurlijk, in de natuur of een themavakantie; vooral fijn als het anders is dan anders, en ze het gevoel hebben dat ze het 'echte' lokale leven ervaren. Het is dan ook niet vreemd dat ze veel rondtrekken. En waar ze gaan, zoeken ze het liefst naar bijzondere, gekke of verrassende locaties om te overnachten. Een basic camping, een hostel, *bed & breakfast* of andere kleinschalige accommodaties passen daar goed bij. Een camping met veel activiteiten en vermaak is juist minder populair. Voor een midweek of weekend kunnen de Avontuurzoekers zich prima vermaken in Nederland. En als het zo uitkomt, dan kan dat ook voor een langere

vakantie. Maar meer dan andere groepen zien we dat de Avontuurzoekers voor de lange vakantie het liefst naar het buitenland gaan.

Avontuurzoeker

The collage features 12 circular images with the following labels:

- CREATIEF: A person painting a colorful butterfly on a wall.
- NIEUWE DINGEN BELEVEN: A group of people standing together, possibly on a red carpet.
- VERRASSEN-DE LOCATIES: A modern interior space with colorful wall art.
- GENIETEN VAN HET LEVEN: A large, ornate interior space, possibly a cathedral or museum.
- EIGENWIJS: A storefront with a sign that says 'GASTRAPHY'.
- UNIEK ZIJN: A person painting a butterfly on a wall.
- ZELFWIKKELING: A person sitting on a bench in a modern interior.
- CULTURELE ACTIVITEITEN: A person painting a butterfly on a wall.
- VRIJHEID: A person jumping into the water.
- NATUUR: A person hiking on a mountain trail.
- REIZEN: A busy outdoor market stall.
- AVONTUURLIJK: A person painting a butterfly on a wall.
- EIGEN PLAN TREKKEN: A person hiking on a mountain trail.
- ONDERNEMEND: A person painting a butterfly on a wall.
- LOKALE LEVEN ERVAREN: A person painting a butterfly on a wall.

Bureau Buhrs

Bureau Buhrs
communicatie &
gebiedsmarketing